

Radrenserne gav ukrudt kamp til strengen

Af Henning Sjørsløv Lyngvig, Lars Egelund Olsen og Kathrine Hauge Madsen, Videncentret for Landbrug.

Optimekprojektet vurderede radrenserne ved stor markdemonstration.

Den 21. maj 2014 blev der afholdt demonstration af radrenserne til korn på Københavns Universitets forsøgsgård, Snubbekorsgård. Der var stor opbakning til arrangementet fra maskinrepræsentanterne, og der blev fremvist ni forskellige radrenserne af otte forskellige fabrikater. De havde fået til opgave at vise hvor tæt på vårbyg, der var sået på 25 cm's rækkeafstand afstand, de kunne rense, uden at give væsentlige skader på afgrøden. De ca. 125 deltagere fik lejlighed til at høre lidt om den enkelte radrenser, hvorefter

radrenseren blev demonstreret i kornet. Her kunne deltagerne ved selvsyn vurdere, hvordan den enkelte radrenser klarede opgaven med at rense mellem rækkerne, og hvilken effekt det havde på ukrudt og afgrøde.

Afgrødeskade og ukrudtseffekt

Efter arrangementet vurderede vi arrangører effekten af de enkelte radrenser ved at gennemgå de rensede parceller. Under kørslen havde vi endvidere noteret de tilfælde, hvor den menneskelige faktor, som manglende øvelse i radrensning, underdimensioneret traktor eller suboptimal indstilling af skærdybde viste et forkert billede af den enkelte radrenseres kunnen. Det generelle indtryk er, at teknikken virker, men ved demonstrationen var der forskel på effekten i mellem renserne. Nedenfor giver vi derfor vores samlede indtryk af

den enkelte radrenseres kørsel på dagen, så vurderingen omfatter såvel teknik, som den menneskelige kunnen, men da det er ret enestående at have 8 radrenserne i aktion i samme ensartede mark, vover vi alligevel det ene øje med også en personlig vurdering. »

»Det generelle indtryk er, at teknikken virker«

Arrangørernes vurdering af de deltagende radrenseres effekt på ukrudt og afgrøde ved demonstrationen den 21. maj 2014 i Tåstrup.

Fabrikat	Beskrivelse	Tandbredde, cm	Leverandør	Vurdering
Cameleon	8 m maskine med kamerastyring	18,5	Hammerum ServiceCenter,	Arbejdsdybde 2-3 cm. Cameleonen havde ikke selv sået vårbyggen, hvilket er en af maskinens funktioner og en forudsætning for høj rensepræcision. Dette gav anledning til lettere afgrødeskade, men effekten på ukrudtet var meget tilfredsstillende.
CMN	6 m frontmonteret radrenser	20	CMN Maskintec,	Flere ikke-tekniske faktorer påvirkede resultatet negativt: Traktorføreren havde aldrig radrenset før, hvilket gav skader på afgrøden. Skærene kom ikke godt nok i jorden og arbejdsdybde kunne måles til 1-2 cm. 4 skær var mere øverligt indstillede end øvrige. Dette gav anledning til en noget ujævn effekt på ukrudtet, som ikke blev konsekvent underskåret.
Garford	12 m radrenser med kamerastyring og sektionssløft	Højre: 16 Venstre: 18	Yding Smedie	Forbavsende ensartet resultat ved de to skærbredder, dog svag tendens til mere afgrødeskade ved 18 cm skær. Arbejdsdybden var 3-4 cm, og kørslen gav et tilfredsstillende resultat både med hensyn til skade på afgrøde og effekt på ukrudtet
Gaspardo	6 m radrenser med kamerastyring	15,5	MO Implements	Kørslen viste let skade på afgrøden. Arbejdsdybde 2 cm. Lidt øverligt rensed, men tilfredsstillende effekt på ukrudtet
Kongskilde	Konceptmaskine	13,5	Kongskilde Industries	Helt ny forsøgsmaskine, som endnu er under udvikling og kørte for første gang. Fabrikatet præsenterede en nyudviklet skærtype, som efter fabrikan- tens udsagn kørte for lodret ved demonstrationen. Kørslen viste absolut ingen skader på afgrøden, til gengæld var ukrudtseffekten i nogen grad utilstrækkelig.
Schmotzer	6 m radrenser med kamerastyring	14	TR Maskiner	Den lånte traktor var for let. Det medførte, at når kamerastyringen gav signal til sideforskydning, flyttedes traktoren og ikke skærene, derfor undlader vi at give en vurdering.
Steketee	6 m radrenser, frontmonteret, med 2 bearbejdnings principper	Midt: 20 Yderst: stjerne- rullerensere	Mertz	Radrensningen viste stort set ingen afgrødeskader, men arbejdsdybden var meget øverlig på 1-2 cm, hvilket gav en middelmådig effekt på ukrudtet. Indstilling af skærdybde virker ikke optimal at dømme på resultatet i parcellen.
Thyregod	12 m radrenser med kamera og manuelt sektionssløft	17,5	Thyregod	Demonstrationen gav en acceptabelt niveau af afgrødeskade, og meget tilfredsstillende effekt på ukrudtet. Bedømmelsen blev dog vanskeliggjort af, at der kun var lidt ukrudt i parcellen, samt at der var gået meget i parcellen

Teknologisk udvikling

Selvom den menneskelige faktor gav variation i ukrudtseffekt ved dagens kørsler, kunne de deltagende landmænd, konsulenter og forskere også ved selvsyn konstatere, at samme menneskelige kreativitet blandt fabrikkerne i de senere år har bevirket

en teknologiudvikling inden for radrensere, som omfatter forskellige skærtyper, efterharver, skrabeplinde og fingerhjul samt autostyring og/eller kamerastyring. Dette lover særdeles godt for ambitionen i OptiMek-projektet om at halvere ukrudtets skadegørende effekt på afgrødeudbyttet.

Der var stor opbakning til radrenser demonstrationen fra både maskinrepræsentanter og landmænd.

FOTO: INGER BERTELSEN, VIDENCENTRET FOR LANDBRUG, ØKOLOGI

Efter endt demonstrationskørsel var der lejlighed til at kigge nærmere på de enkelte radrenser og stille spørgsmål til maskinrepræsentanterne.

FOTO: KATHRINE H. MADSEN,
VIDENCENTRET FOR LANDBRUG,
ØKOLOGI

Hollandske Steketeer havde monteret fingerhjul på radrenseren.

FOTO: KATHRINE H. MADSEN,
VIDENCENTRET FOR LANDBRUG, ØKOLOGI

